

Antagandehandling

FÖRSLAG TILL DETALJPLAN FÖR Dagvatten Norra Botkyrka kommun Del av Fittja V 2014-06-10

PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
DIARIENUMMER: SBF/2013:84

Långt ifrån lagom

Innehåll

.....	1
INLEDNING	4
Handlingar.....	5
Planens syfte	5
Bakgrund.....	5
Planens läge och areal	7
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR.....	7
Översiktliga planer.....	7
Program för planområdet.....	7
Detaljplaner.....	8
Fastighetsplaner.....	8
Kommunala beslut	8
Övriga tidigare kommunala ställningstagande	9
Behovsbedömning.....	9
De sex hållbarhetsutmaningarna	10
Markägförhållanden.....	11
Rättigheter.....	11
Geotekniska förhållanden	11
Radon	12
Markföroreningar.....	12
Risk för skred och eller höga vattenstånd.....	12
Fornlämningar	12
Störningar	12
Bebyggelseområden.....	13
Natur	13
Teknisk försörjning.....	13
FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER	15
Markägförhållanden.....	15
Rättigheter.....	15
Geotekniska förhållanden	15
Buller	15
Fornlämningar	15
Natur	15
Teknisk försörjning.....	16

Markanvändning.....	16
ADMINISTRATIVA FRÅGOR	17
Tidplan.....	17
Genomförandetid	17
Huvudmannaskap	17
Övrigt.....	17

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

John Staberg, projektledare DNB
Lotta Kvist, planarkitekt
Ulrika Elveskog, miljöstrateg
Hanna Lindh

VA-enheten
Stadsbyggnadsenheten
Miljöenheten
Gataparkenheten

E-post: lotta.kvist@botkyrka.se
Telefon: 08-530 615 21

Plan- och bygglagen 1987:10 ersattes i maj 2011 av Plan- och bygglagen 2010:900. Arbetet med föreliggande detaljplan inleddes efter maj 2011 och planen har därför utformats och handlagts med stöd av den nya lagen.

INLEDNING

Handlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Samrådsredogörelse

Övriga handlingar som tagits fram före och under planarbetet

- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning
- COWI, februari 2013. *Botkyrka kommun, Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja*. Göran Bard mfl.
- WSP, 2010. *Dagvattenhantering norra Botkyrka, förstudie*. Anders Rydberg mfl.

Planens syfte

Detaljplanens syftar till att göra det möjligt för nya tekniska lösningar av dagvattenhanteringen som ska skydda Östra Mälarens vattenskyddsområde samt att möjliggöra att bygga attraktiva utemiljöer längs med kommande dagvattenstråk.

Bakgrund

2012 antogs ett detaljplaneprogram för Fittja. Där påpekas att dagvattenhanteringen i norra Botkyrka behöver utvecklas. Kommunen kommer därför anlägga öppna dagvattenlösningar i Fittja genom fuktäng och mindre dammar. Dagvatten kan göras till en tillgång i parkmiljön. Förutsättningarna för ett kombinerat vatten- och konststråk från E 4:an mot Albysjön bör prövas.

Idag är en del av platsen anlagd för rekreation. Den har specificerats i planbeskrivningen att kunna uppföras med till exempel fritidsträdgårdar. Gällande planbestämmelse är otydlig i sin beskrivning av vad som är allmän platsmark och vad som är kvartersmark. För att tydliggöra och förenkla bedöms en planändring nödvändig. Bestämmelsen ändras från rekreation till det mer allomfattande begreppet park.

Nu pågår ett arbete med projekt Dagvatten Norra Botkyrka. I Norsborg, Hallunda, Eriksberg, Fittja och Alby leds det mesta dagvattnet (regn- och smältvatten) ner i ledningar i marken. På vissa ställen är ledningsnätet anlagt så att dagvattnet rinner ut i Mälaren. Men största delen av dagvattnet leds ner i en dagvattentunnel som sträcker sig från Norsborg till utloppet i Albysjön. Tunneln tar även emot dagvatten från E4/E20. När dagvattnet väl hamnat i ledningarna så renas det inte innan det når Mälaren eller Albysjön. Därmed bidrar dagvattnet med föroreningar till Östra Mälarens vattenskyddsområde som försörjer stora delar av Stockholm med dricksvatten.

Enligt skyddsföreskrifterna för Östra Mälarens vattenskyddsområde får man inte utan föregående rening släppa ut dagvatten från nya eller ombyggda hårdgjorda ytor där det finns risk för vattenförorening. I det inbegriper man större vägar, broar och parkeringsanläggningar. Befintliga utsläpp får ske i den omfattning som var 2008 då föreskrifterna antogs, under förutsättning att det inte strider mot andra bestämmelser. Det betyder att inga nya anslutningar av förorenat dagvatten får göras till tunneln till dess att det finns rening av dagvattnet.

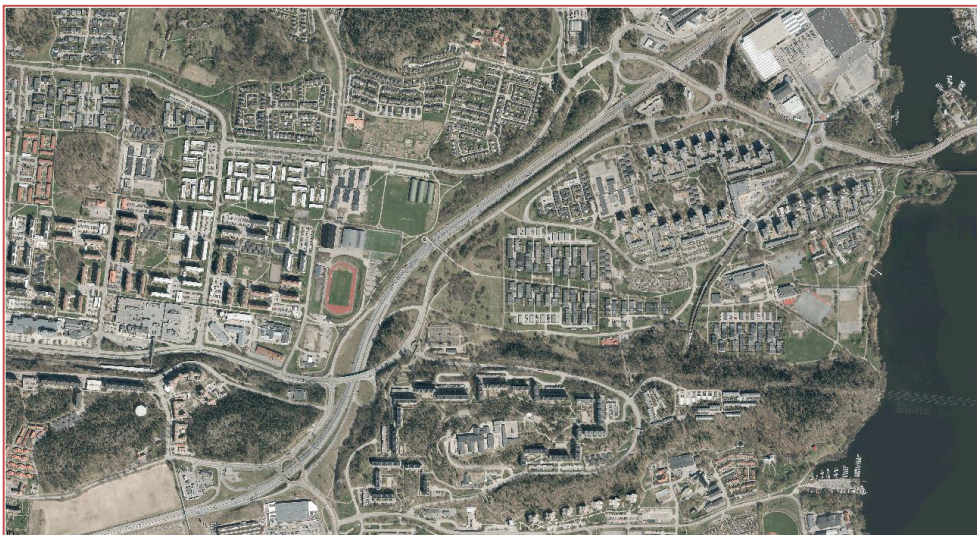
Öppna dagvattenlösningar rekommenderas också på grund av de mervärden som fås i form av sociala, estetiska och miljömässiga värden. Öppna lösningar ger en rofylld känsla.

Skisser från det projektet visar hur en dagvattendamm kan komma att anläggas vid aktuellt område. Det är efter dessa skisser planförslaget är framtaget. Förvaltningen arbetar parallellt med detaljplan och projekt Dagvatten Norra Botkyrka.

Tidigt skissförslag hur Fittjastråket kan komma att utformas. Aktuellt område markerad med röd ring.

Planens läge och areal

*Planområdet ligger i sydöstra Fittja strax sydöst om E 4:an.
Detaljplanen är ca 1,3 ha stort.*

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

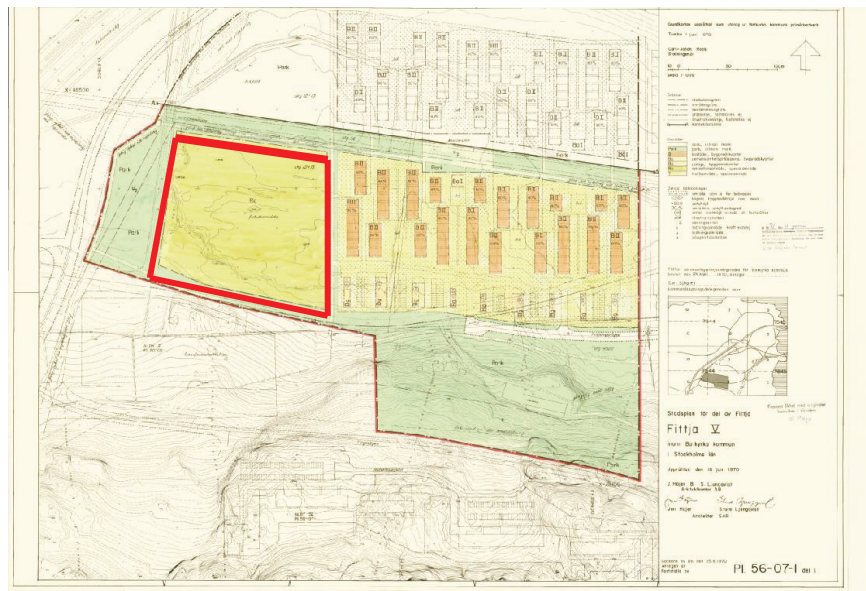
Översiktliga planer

Översiktsplanen är antagen av kommunfullmäktige 2002-10-31 och aktualitetsförklarad 2006-06-30. Förslaget är förenligt med gällande översiktsplan.

Program för planområdet

Enligt programmet "Framtid Fittja" godkänt av kommunstyrelsen juni 2013 ska Dagvattenhanteringen i Norra Botkyrka utvecklas. Det finns ett stort behov att säkerställa vattenkvalitén då det ingår i Östra Mälarens vattenskyddsområde. Enligt programmet ska dagvattenhanteringen helst ske i öppna dagvattenlösningar där vegetationen är en del av dagvattenhanteringen.

Detaljplaner

Gällande detaljplan. Aktuellt område för ändring är rödmarkerat

För området gäller del av detaljplan 56-07-1 som vann laga kraft 25 augusti 1970. Genomförandetiden har gått ut. Den del av detaljplanen som är aktuell för ändring är planlagd för rekreation. Övriga delar är planlagda som park eller bostäder.

Fastighetsplaner

Inga gällande fastighetsplaner finns för platsen.

Kommunala beslut

Tekniska nämnden beslutade 2011-11-14 att bygga nedan redovisade anläggningar i Alby och Fittja för att klara rening av dagvatten från norra Botkyrka. För projektet avsätts 100 mnkr i investeringsmedel.

- 1) Alby våtmark – våtmark vid Alby strand inklusive sedimenteringsanläggning i bergtunneln och bryggdäck
- 2) Albystråket – dagvattenstråk i Alby
- 3) Fittjastråket – dagvattenstråk i Fittja
- 4) Fittja äng – översilningsyta för dagvatten vid Fittja äng

Övriga tidigare kommunala ställningstagande

Dagvattenstrategi, antagen i KF 2012-11-22 (KS/2012:429) § 137
Framtid Fittja 8 maj 2012, Antagen i KS § 110, KS/2007:1, 12-06-04
Klimatstrategi för Botkyrka, § 100, KS/2007:437

Behovsbedömning

För detaljplaner ska kommunen göra en *behovsbedömning*, för att avgöra om en *miljöbedömning* ska göras eller inte. Resultatet av behovsbedömningen blir ett ställningstagande till om detaljplanens genomförande kan antas medföra en *betydande miljöpåverkan* eller inte.

Sammanfattning av behovsbedömningen

Sammantaget bedöms planens genomförande inte medföra betydande miljöpåverkan.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en förbättrad dagvattenhantering och minska mängden föroreningarna som avleds till Albysjön. Det kommer i förlängningen att leda till bättre badvattenkvalité och minska metallhalter ut i sjön. Fördelar med planen är även att boende i området kommer att få bättre förståelse för hur hanteringen av dagvatten sker samt att parkområdena kan ge nya rekreationsmöjligheter. En miljöaspekt som behöver utredas vidare är bullersituationen för boende på Postängsvägen, om våtmarkerna skulle riskera att reflektera buller från E4:an.

De sex hållbarhetsutmaningarna

År 2004 skrev Botkyrka kommun under en europeisk deklaration om hållbar utveckling, Ålborg+10-deklarationen. För att öppna hållbarutveckling har Botkyrka kommun tagit fram sex hållbarhetsutmaningar som ska vara vägledande i arbetet med planläggning av nya områden. Planarbetet kommer att ske med utgångspunkt från dessa sex utmaningar.

Läs mer på <http://helgonet.botkyrka.se/omkommunen/hallbarutveckling/>

Botkyrkaborna har arbete

Botkyrkaborna känner sig hemma

Botkyrka har de bästa skolorna

Botkyrkaborna är friska och mår bra

Botkyrkaborna bidrar inte till klimatförändringar

Botkyrkaborna har förtroende för varandra och demokratin

Motivering till kommunens sex hållbarhetsutmaningar

Planerad planändring skall möjliggöra byggnation av en dagvattenanläggning för att klara rening av dagvatten från norra Botkyrka. I miljösynpunkt kommer planändringen att resultera i förbättrad vattenkvalitet i Östra Mälarens vattenskyddsområde.

Då upprustning av området ingår i projektet kommer detta att bidra till hemkänslan och god hälsa. Området kan då bli mer framkomligt och inbjudande vilket resulterar i att människor kan röra sig mer fritt längs strandlinjen.

Eftersom planerad exploatering föregås av en detaljplaneprocess där alla har en chans att tycka till anses detta bidra till ökat förtroende för Botkyrka kommun. Exploateringen kommer inte att bidra till ökat underlag för skolor eller ökat antal arbetstillfällen i området.

FÖRUTSÄTTNINGAR

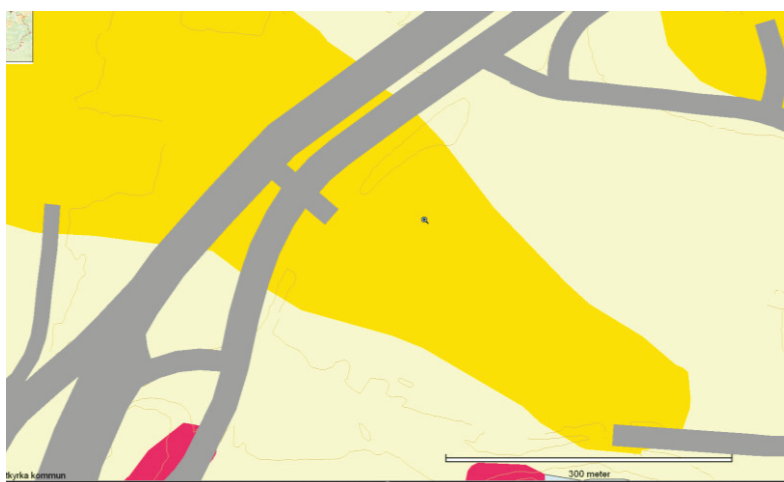
Markägoförhållanden

Marken ägs av Botkyrka kommun. Bostadsområdet öster om platsen har Stockholm stad som lagfären ägare.

Rättigheter

Inga rättigheter finns för marken i planområdet. Strax utanför finns ledningsdragande verk.

Geotekniska förhållanden

Området vid Fittja övre består av lergyttja-gyttjelera (ljusgul) och glacial lera, varvig (mörkgul).

Området består av mestadels av glacial lera, varvig, se figur. De geotekniska förhållandena har utretts närmare i en förstudien *Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja*. Under fyllning och/eller ett tunt mulljordlager finns lera ovan friktionsjord på berg. Fyllningens lagertjocklek varierar från 0- ca 2,5m. Fyllningen innehåller i provtagningspunkterna mullhaltig lerig sand och torrskorpelera.

Lerans lagertjocklek varierar från ca 5 till ca 20 m. Leran är ställvis sulfidhaltig och halvfast - mycket lös under en ca 0,7 – 1,5 m tjock torrskorpa.

Lerans uppmätta oreducerade skjuvhållfasthet under torrskorpan varierar mellan 10 och 27 kPa (kilopascal). Inom området finns en gammal lertäkt där leran är bortschaktad och ersatt av okänt material. Under leran förekommer ett 0 – ca 20 m tjockt lager bestående av växellagrad silt och sand med lerskikt ovan ett lager grövre friktionsjord.

Radon

Området ligger inom ett lågriskområde för radon.

Markföroreningar

Inga föroreningar eller tidigare industriell verksamhet är kända inom området.

Enligt äldre kartmaterial har det dock tidigare funnits en lertäkt i den sydöstra delen av området. Lertäkten är delvis igenfylld. Enligt den provtagning som gjordes *Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja 2013*, består fyllnadsmassorna av lerig sand och lera (torrskorpelera).

Generellt bedöms föroreningsnivån som låg. Halter av organiska ämnen och metaller underskrider riktvärdet för KM vid provtagning den provtagning som utfördes i studien *Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja*.

Risk för skred och eller höga vattenstånd

Det finns ingen förhöjd risk för ras och skred eller höga vattenstånd i området. Däremot bör vallhöjd och schaktdjup begränsas, enligt rekommendationer i *Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja*, om inte förstärkningsåtgärder används.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom området.

Störningar

Området ligger ca 150 meter från E 4:an och är bullerstört.

Bebyggelseområden

Bostäder

Strax öster om rekreationsområdet ligger ett bostadsområde med ett åttiototal radhus från 70-talet.

Tillgänglighet och trygghet

Planområdet ligger i en sänka. Inga större höjdskillnader gör att området är relativt lättillgängligt.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet ligger i en sänka. Omgivande ytor i form av gång- och cykelvägar och vägar är högre placerade. Inom området finns det inte några större höjdskillnader. Området är lättillgängligt och sikten är god igenom större delen av området. Planområdet omfattar öppna gräsytor, friväxande träd samt en större dunge av olika trädarter. Längs den östra delen av området växer en ensidig allé av hästkastanjträd. Trädbeståndet består av de vanligare trädsorterna al, asp och björk.

Lek och rekreation

Fittjas struktur består av bostadsområden inbäddade i relativt stora grönområden. Det finns många möjligheter till lek och rekreation bland annat flera olika typer av bollplaner och lekplatser. En upprustning av park och lekmiljö pågår i östra Fittja. Det finns en allmän lekplats omkring 200 meter ifrån planområdet, men även det intilliggande bostadsområdet har egna privata lekplatser.

Naturmiljö

Fittja omges av större trafikleder, Albysjön och Albyberget. De närmaste naturmarkerna är Flottsbro 2 km söderut och Mälarpromenaden 1,5 km norrut.

Teknisk försörjning

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

Runt om själva planområdet löper en gång- och cykelväg.

Kollektivtrafik

Till tunnelbanan är det cirka en kilometer fågelvägen.

Risikanalys

En större nätverksstation ligger i direkt anslutning söder om området. Inga byggnader får uppföras närmare än 50.

Vattenskyddsområde

Området ligger inom vattenskyddsområde för Östra Mälaren.

FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Markägförhållanden

Marken kommer även i fortsättningen ägas av Botkyrka kommun.

Rättigheter

Inga rättigheter kommer att påverkas av denna plan.

Geotekniska förhållanden

Det har gjorts i en geoteknisk undersökning av området, *Geoteknisk och miljöteknisk undersökning Alby och Fittja, 2013*. Stabilitetsberäkningar för en slänflutning på 1:2, visar att stabiliteten är tillfredställande för vallar eller schakt på maximalt 2 meter. Högre vallar eller djupare schakt ger upphov till stabilitetsproblem utan förstärkningsåtgärder.

Buller

Vattenytan kan komma att reflektera buller från vägtrafiken i väster och på så sätt leda till högre bullernivåer för de boende på Postängsvägen. Vatten är i bullersammanhang att betrakta som en hård yta och reflekterar mer buller än en gräsbevuxen yta. Kommer detta att ske ska bullerdämpande åtgärder utföras för att klara riktvärdena för buller vid bostad.

Fornlämningar

Om fornlämning påträffas ska det enligt lag anmälas.

Tillgänglighet och trygghet

Den tilltänkta dagvattendammen och dess omgivande parkmiljö kommer att vara anpassad till dagens tillgänglighetskrav. En gestaltning av parkmiljön med till exempel belysning kan göra att människor känner sig tryggare att vistas utomhus.

Natur

Mark och vegetation

En stor del av projektet Dagvatten Norra Botkyrka handlar om att öka attraktiviteten i de uterum som bildas i och kring dagvattenanläggningar. I samrådsskedet har inga slutgiltiga gestaltungs-förslag tagits fram. Intentionen är dock att de dagvattenstråk som kallas Fittjastråket ska genom fokus på de gröna aspekterna och ge mervärde till området.

Lek och rekreation

Områdets utemiljö ska utvecklas exempel med ny växtlighet, gångstigar, bänkar, plats för picknick, bollplaner eller kanske plats för en skridskobana.

Naturmiljö

Möjligheten att kunna ta sig till naturområden kommer att förstärkas då det ska bli mer attraktivt att vistas utomhus.

Teknisk försörjning

Gång- cykel- och mopedtrafik

Fittjastråket kommer att utformas med hänsyn till de befintliga gång- och cykelvägar för att människor lättare ska kunna ta sig till de nya uteplatser som ska komma.

Dagvatten

Hela arbetet går ut på att förbättra möjligheterna för öppna dagvattenlösningar.

Markanvändning

Park

I dag har gällande detaljplan beteckningen rekreation. För att utöka möjligheterna för dagvattenhanteringen ändras planbestämmelsen till det vidare begreppet park.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Tidplan

Samråd	November	2013
Granskning	Vår	2014
Laga Kraft	höst	2014

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från det att detaljplanen vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats

Övrigt

Projekt Dagvatten Norra Botkyrka kommer att påbörjas 2014 och avslutas 2017.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Charlotte Rickardsson
Planchef

Lotta Kvist
Planarkitekt